הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ

דו"ח הדירקטוריון

ליום 30 בספטמבר 2016

תוכן העניינים

	דף
תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	3
תיאור הסביבה העסקית	9
השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה	9
מצב כספי	16
תוצאות הפעולות	17
תחזית זרמי כספים	20
אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	21

תמצית דו"ח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדו"ח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או משתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת

החברה המנהלת

א. הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (לשעבר – הפניקס גמל בע"מ) (להלן: "**החברה**") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וותיקות. החברה התאגדה ביום 11 בדצמבר 2003, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הפניקס ביטוח**") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "**קבוצת הפניקס**" או "**הקבוצה**" או "**הפניקס אחזקות**"). החברה הינה בעלת רישיון מבטח בענף בטוח פנסיה ואישור לניהול קרן פנסיה ותיקה מאוזנת.

ביום 19 באוגוסט, 2010 הגישה החברה בקשה לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון למתן רישיון מבטח בתחום קרנות הפנסיה וכן לשינוי שם החברה ותקנון ההתאגדות שלה.
החל מיום 1 בינואר, 2011 שונה שמה של החברה ל"הפניקס פנסיה חברה לניהול קרנות פנסיה מאוזנות בע"מ" וביום 27.11.2011 שינתה החברה את שמה ל"הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ", ובהתאם תוקן תקנון ההתאגדות של החברה, וזאת בהתאם לאישור רשם החברות ובהתאם לאישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

עם הפיכת החברה לחברה מנהלת, עברה לניהולה בנאמנות קרן פנסיית היסוד עמית - קרן פנסיה ותיקה (להלן - "**הקרן הותיקה**"), ובהתאם לכך, מיום 31 בדצמבר 2010, הופסק ניהולה של הקרן הותיקה על ידי הקופה התאגידית עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ (להלן - **עמית**). הקרן הותיקה הועברה ללא תמורה לניהולה בנאמנות של החברה.

עם העברת הקרן הותיקה לניהולה של החברה, תם תוקפו של הסכם למתן שירותי ניהול שנחתם בין עמית לבין הפניקס פנסיה, חברה בבעלות הפניקס חברה לביטוח בע"מ, מכוחו קיבלה הפניקס פנסיה מעמית תמורה עבור השירותים שנתנה.

האמור לעיל בוצע בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודת מס הכנסה ולתקנות מס הכנסה (תנאים להעברת נכס בפטור ממס בין חברות אחיות), התשנ"ד- 1994, ובהתאם למתווה לשינוי מבני שאושר על ידי אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון והוראות הסדר התחיקתי.

שינוי המבנה האמור קיבל את אישור רשות המסים ביום 27 בדצמבר, 2010, בכפוף לתנאים הקבועים בו.

לפי המתווה שאושר על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: **הממונה**"), דמי הניהול בקרן הותיקה עודכנו דמי הניהול בקרן הותיקה החל היום 1.1.2011, כדלהלן:
בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.
בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

ב. בקבוצת הפניקס התקבלה החלטה על **רה ארגון בפעילות הגמל והפנסיה**. הפעילות מרוכזת היום תחת שלוש חברות מנהלות שונות - הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן: "החברה"), הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "הפניקס פנסיה") ואקסלנס נשואה גמל בע"מ (להלן: "אקסלנס נשואה גמל"). ביום 31 באוקטובר 2016 הסתיים סבב אישורים של הדירקטוריונים של החברות בקבוצה, בהם הוחלט כי:

1. החברה תמוזג לתוך הפניקס פנסיה וגמל, כך שכל פעילות הפנסיה של החברה תנוהל באמצעות חברה מנהלת אחת (הפניקס פנסיה). כמו כן הוחלט, כי מניות אקסלנס נשואה גמל יועברו לידי הפניקס חברה לביטוח בע"מ.
2. פעילות הגמל של הפניקס פנסיה תועבר לאקסלנס נשואה גמל, כך שכל פעילות הגמל תנוהל באמצעות חברה מנהלת אחת (אקסלנס נשואה גמל).

עם השלמת המהלך, פעילות הפנסיה ופעילות הגמל של הקבוצה תנוהל תחת הפניקס ביטוח באמצעות שתי חברות מנהלות נפרדות כאמור.
בכוונת הקבוצה לבצע את מהלך רה הארגון עד לתום שנת 2016, בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין, וביניהם אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, ואישור רשות המיסים כך שהמהלך יבוצע ללא השלכות מס. יובהר, כי מהלך רה הארגון האמור לעיל טרם בוצע והינו מידע צופה פני עתיד, כמשמעות מונח זה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המבוסס על הערכות הנהלות החברות בקבוצה, ואין כל ודאות באשר לביצועו בפועל, וכן אין כל וודאות בדבר הוצאה אל הפועל בהתאם למתווה דלעיל, ואפשר ויחולו באמור שינויים.

קרן הפנסיה

הקופה אושרה לצרכי מס הכנסה כקופת גמל. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2016.
בקרן מופעלות כיום שלוש תוכניות לצבירת פנסיית יסוד לפי הפירוט הבא:

(1) תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו עד 31.12.1988
בתוכנית זאת, הפנסיה מחושבת עפ"י ותק צבור ושכר קובע.
על פי תקנון הקרן, עמית שהצטרף עד ליום 31.12.1988 רשאי לבחור, לפני מועד תחילת תשלומי הפנסיה, בחירה בלתי חוזרת בין שתי האפשרויות לחישוב פנסיה ועל פיהן נקבע אופן הצמדת תשלומי הפנסיה:

א. הצמדה לתוספת יוקר - לפי אפשרות זו השכר הקובע לפנסיה יחושב על פי השכר הריאלי הממוצע ועל בסיס לוח הפנסיה הישן כדלקמן:

10 שנות וותק	-	30%
לכל שנה נוספת	-	1.4%
שיעור הצבירה המירבי	-	65%

תקופת האכשרה בתוכנית זאת היא 10 שנים מלאות בהן שולמו לקרן התשלומים המגיעים מהמעסיק והעובד.

ב. הצמדה למדד - לפי אפשרות זו גובה הפנסיה יקבע על פי סכום הצבירה שיצטבר לזכות העמית בהגיעו לגיל הפרישה ועל בסיס חישוב אקטוארי, בתוספת של עד 20%, אולם בכל מקרה הפנסיה לא תעלה על הפנסיה המחושבת לפי אפשרות 1 ולא תפחת מ-5% מהשכר הממוצע במשק (פנסיית מינימום).

(2) תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו החל מ-1.1.1989

תוכנית זאת מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה". התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה אישית, "המנות" מחושבות בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד, לפי גיל ומין העמית.
זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד יוקר המחיה מדי חודש בחודשו.
שיטה זאת אינה מחייבת תקופת אכשרה, אולם קיימת פנסיית מינימום בשיעור 5% מהשכר הממוצע במשק.

(3) תוכנית לעמיתים שהצטרפו בתקופה 1-3/95 (עמיתי תקופת הביניים)

תוכנית זו מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה" לפי תשואה של 4.6%. התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה האישית "המנות" מחושבת בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד לפי גיל ומין העמית. זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד מידי חודש בחודשו. אין תקופת אכשרה אך יש דרישה לפנסיית מינימום.

קרן זכויות עוזבים

הקרן כוללת יתרות בסכומים קטנים של עמיתים שפרשו בעבר ולא מימשו את זכאותם למשיכת הכספים.

מסד הנתונים של הקרן הוסב בשנות התשעים ממערכת ידנית למערכת ממוכנת, ועבר לאחר מכן מספר הסבות נוספות. במשך השנים אותרו מקרים, בעיקר של מבוטחים שאינם פעילים שנים רבות, שנתוניהם במחשב אינם מושלמים.
יש לציין כי בעת פנייתו או פרישתו של מבוטח כזה נתוניו של המבוטח (פרטים אישיים וכספיים) מאומתים ומבוקרים על פי תיקו/חשבונו האישי.

עמיתי דור ביניים

הקרן הינה קרן פנסיה וותיקה הסגורה למצטרפים חדשים החל משנת 1995 עמיתים אלו הינם מבוטחים שהצטרפו לקרן הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן: תקופת הביניים). בפס"ד אשר ניתן ביום ה-22 בדצמבר 1988 בבית המשפט העליון קובע כי עמיתים שהצטרפו בין ינואר-מרץ 1995 רשאים להיות עמיתים בקרנות הפנסיה לעמיתים וותיקים אולם זכויותיהם ייקבעו לפי פרק עמיתי הביניים בתקנות שאושר על ידי הממונה על אגף שוק ההון, הביטוח וחסכון.
עמיתים אלה הועברו מהקרן המקיפה לקרן היסוד תוך הפרדה מלאה של מנות הפנסיה והיתרות שלהם.

(א) תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי

תחום הפעילות של החברה הינו ביטוח פנסיוני, באמצעות קרן הפנסיה שבניהולה. בהתאם לכך, לקרן עמיתים שכירים ועצמאיים מכל המגזרים במשק.

מספר העמיתים בקרן הפנסיה

ביום 30 בספטמבר, 2016 מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 3,005 מתוכו 786 חשבונות עמיתים פעילים לעומת התקופה המקבילה אשתקד בה מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 3,091 מתוכו 947 חשבונות עמיתים פעילים.

הרכב ההכנסות בתקופת הדוח - קרן פנסיה יסוד עמית

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות					
ממזומנים ושווי מזומנים	(76)	-	(88)	22	21
מהשקעות:					
ביירות ערך שאינם סחירים	38,190	(8)	6,452	(2,586)	93,538
ביירות ערך סחירים	22,557	13,528	9,521	5,096	12,287
בפקדונות והלוואות	3,446	3,876	243	1,934	5,050
נדל"ן להשקעה	61	62	23	24	(7)
	64,254	17,458	16,239	4,468	110,868
הכנסות אחרות	50	30	15	11	45
סיוע ממשלתי ישיר	9,597	8,876	3,403	3,066	12,055
סך כל ההכנסות	73,825	26,364	19,569	7,567	122,989
הוצאות					
דמי ניהול	2,970	2,785	1,049	940	3,760
עודף הכנסות מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה	70,855	23,579	18,520	6,627	119,229

בתקופת הדוח נרשמו הכנסות מהשקעות בסך של 64,254 אלפי ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 17,458 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 2,970 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 2,785 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אגרות חוב מיועדות ממשלתיות

אגרות חוב מיועדות ממשלתיות כוללות אג"ח מיועדות ישנות מסוג "מירון" הנושאות ריבית ריאלית שנתית של 5.57% כן אג"ח מסוג "ערד" בריבית ריאלית שנתית של 4.86% (עבור עמיתים ותיקים), וכן אג"ח מיועדות ממשלתיות חדשות מסוד "ערד" הנושאות ריבית ריאלית שנתית של 5.05% (עבור עמיתי תקופת הביניים).

(ב) התפתחויות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה בהשוואה לשנים קודמות, והתפתחויות

ביטוח משנה

הקרן מפעילה תוכנית פנסיית יסוד בלבד ואינה מבטחת את העמיתים בביטוח משנה.

ביטוח משלים (אבדן כושר עבודה ופטירה)

לצורך הרחבת והשלמת זכויותיהם של עמיתי הקרן חלק קטן מעמיתי קרן הפנסיה מבוטחים על חשבונם בביטוח אבדן כושר העבודה וביטוח חיים לסיכוני מוות. ביטוח זה קיים עפ"י הסכם המתחדש מידי מספר שנים בין החברה המנהלת ובין החברה המבטחת, תמורת פרמיה המשולמת ע"י המעבידים והעובדים. נכון למועד הדו"ח "איילון חברה לביטוח בע"מ" מעניקה את הכיסויים כאמור במסגרת פוליסה שהופקה מטעמה אשר תוקפה מוארך מעת לעת.

להלן פרטי הכיסויים וסכומי הביטוח:

מקרה מוות	-	60 משכורות חודשיות של "השכר הקובע".
אבדן כושר עבודה מלא	-	פיצוי חודשי בגובה מכפלת "שיעור הפיצוי" ב"שכר הקובע" בנוסף, תשלם חברת הביטוח לעמית מידי חודש סכום השווה ל- 11.5% משכרו הקובע של העובד. כל זאת החל מתום החודש השישי של אבדן כושר העבודה עד לגיל פרישה כמוגדר בתקנון.
שיעור הפיצוי	-	3% לכל שנת ותק פנסיוני עד 10 שנות ותק פנסיוני ראשונות ועוד 1.4% לכל שנת ותק פנסיוני נוספת ולכל היותר 65% מהשכר הקובע לביטוח זה. חישוב הפיצוי החודשי לאבדן כושר הינו עד גיל פרישה כמוגדר בתקנון. א. שיעור הפיצוי שיעור הפיצוי מחושב על בסיס הוותק הפנסיוני בקרן הפנסיה הינו עד גיל פרישה כמוגדר בתקנון. ב. תקופת התשלום הפיצוי משולם עד גיל הפרישה הקבוע בתקנון.
אבדן כושר עבודה חלקי	-	במקרה של נכות חלקית ותמידית הגורמת לאבדן כושר עבודה תמידי בשיעור שבין 50% ל-74% , ישולם סכום חד פעמי בגובה 30 משכורות חודשיות לפי השכר הקובע והמבוטח ימשיך להיות מבוטח על מחצית הפיצוי החודשי שבו היה מבוטח לפני קרות האירוע ובכל מקרה לא יותר מ- 50% מהכנסתו החודשית.

הביטוח בא לתת פתרון למקרה נכות ושאירים לפני גיל הפרישה לזקנה. הקרן אינה נושאת באחריות הביטוחית אלא מהווה גורם המתווך בין העמיתים שבחרו להיות מבוטחים לבין חברת הביטוח, ללא תמורה.

(ג) <u>אירועים חריגים מאז הדוח הכספי האחרון, לרבות ארגון מחדש של קרן הפנסיה ו/או החברה המנהלת, אמצעי התייעלות שננקטו, סכסוכי עבודה, שינויים מהותיים בבעלות או בהנהלה, רכישת חברות.</u>

1. בתחילת חודש יוני 2012 פורסמה טיוטת הצעת האוצר לקבלת "כרית בטחון" ובחודש נובמבר 2012 פורסמה הצעת החוק ברשומות ובחודש ינואר 2014 פורסמה הצעת חוק מתוקנת בנושא (אשר עברה בקריאה ראשונה). ההצעה כללה דרישה להפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, בתמורה לקבלת "כרית הביטחון" כמפורט במסמך האמור.
לפיכך, ביום 21 בנובמבר, 2012 אישר דירקטוריון החברה את המתווה המוצע בהצעת החוק הנזכרת לעיל תוך הוספת התאמות רלוונטיות לתקנון קרן הפנסיה שיועברו לאישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בהתאם לכך תערוך החברה את התיקונים הנדרשים בתקנון קרן הפנסיה.
בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה כאמור, במהלך חודש דצמבר 2012 החברה הגישה בקשה לתיקון תקנון קרן הפנסיה.
בהתאם לכך, ביום 30 בינואר, 2013 התקבל אישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לפיו מיום 30 בינואר, 2013 תוקן התקנון לצורך קבלת "כרית הביטחון" ונכללו בו בין היתר השינויים שלהלן:

א. עדכון גיל הפרישה בתקנון הקרן - גיל הפרישה עודכן בהתאם לטבלת גילאי הפרישה כפי שפורסמה בהצעת החוק, ובהתאם לכך יעלה בהדרגה לגברים מגיל 65 ועד גיל 67, ולנשים – מגיל 60 יעלה בהדרגה עד לגיל 64.
מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, ינוכו השיעורים הבאים:
   1. בשנת 2013 - 0.25%
   2. בשנת 2014 - 0.75%
   3. בשנת 2015 - 1%
   4. בשנת 2016 - 15%
   5. בשנת 2017 ואילך - 1.75%

ב. מנגנון האיזון האקטוארי - מנגנון האיזון האקטוארי עודכן כך שעודף אקטוארי יחולק לעמיתי הקרן לרבות לפנסיונרים ושאירים רק מהחלק העולה על 5% בעתודה האקטוארית.

ג. עדכון נספחי התקנון (נספחי מנות הפנסיה, מקדמי ההיוון ומקדמי הקדמת פרישה) - תיקון התקנון כולל עדכון של הנספחים האמורים באופן המגלם את אימוץ מתווה האוצר וביצוע ההתאמות הנדרשות ליישומו בקרן באמצעות עדכון הריבית התחשיבית.

ד. כמו כן, מבלי לגרוע מההוראות בדבר עדכון גיל הפרישה כאמור לעיל, נוספה בתקנון הוראה לפיה מנגנון הגדלת הפנסיה כאמור בסעיפים 34(א)- 34(ב) לתקנון הקרן, יחול על נשים אשר יפרשו לפנסיה על פי תקנון זה לאחר גיל 62.

ה. ליום 30 בספטמבר, 2016 קיים גרעון אקטוארי בקרן בגובה של 200.4 מיליון ש"ח, כאשר סה"כ הגרעון מורכב מגרעון של כ- 155.8 מיליון ש"ח בקבוצת העמיתים הוותיקים וכ- 44.6 מיליוני ש"ח בקבוצת עמיתי דור הביניים. הגרעון נובע בעיקרו כתוצאה מירידת עקום הריבית אשר על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתיה. בהתאם לאמור לעיל, אמורה להיות מופעלת רשת הביטחון לאחר אישור הצעת החוק. לאישור הצעת החוק, עשויה להיות השפעה על היקף הגרעון האקטוארי הכולל של הקרן ושל עמיתי הביניים בפרט. הזכאות ל"כרית הביטחון" בהתאם לטיוטת הצעת החוק הינה 105 מיליוני ש"ח. בהתאם להערכת אקטואר הקרן, השווי ההוגן של כרית הבטחון מחושב על פי שוויה העתידי במועד אזילת ההון מהוון בווקטור הריבית ליום 30 בספטמבר, 2016 הינו כ- 220 מיליוני ש"ח.

יש לציין כי בשלב זה הליך החקיקה האמור טרם הושלם וטרם התקבלו הנחיות מפורטות בדבר אופן יישום מנגנון "כרית הביטחון", ומשכך יובהר כי אם וככל שיתקבלו, לאחר תאריך המאזן, הנחיות מפורטות, החברה תפעל בהתאם.

2. <u>הנחיות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון בנושא עדכון נוסחת פדיון כספים מקרן הפנסיה הותיקה מאוזנת "עמית"</u>

ביום 9 בספטמבר 2014 הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון הורתה לפניקס כי כל משיכה של כספים מקרן הפנסיה שלא בדרך של קצבה תיעשה בהתאם לנוסחת הפדיון הקבועה בתקנה 41כט(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל),התשכ"ד – 1964.

בהתאם להוראות הממונה כפי שניתנו לחברה, הרי שלגבי משיכה של כספים לאחר גיל פרישה של העמית לפי הוראות תקנון הקרן, יראו את ערך הפדיון ליום 31 בדצמבר 2013 בהתאם לתקנון הקרן כפי שהיה באותו המועד כסכום שהופקד לראשונה לקרן באותו המועד, ואת המועד האמור כמועד היות העמית לעמית בקופה, כך שעמית שיפקיד כספים מחודש ינואר 2014 ואילך, אזי הוותק של העמית בקרן לעניין תקנה 41כט האמורה לעיל, ימנה מיום 1.1.2014.

כמו כן, הממונה הורתה כי בעת משיכת כספים תיזקף לחובת העמית תוצאת המאזן האקטוארי של הקרן ללא כרית ביטחון, בהתאם להצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 28)(כרית ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ד-2014 והוראות הממונה.
על פי הוראת הממונה ככל שהקרן תבצע פריסה של עודף או גירעון אקטוארי על פני מספר שנים, הרי שיש לזקוף לעמית בעת משיכת הכספים את מלוא העודף או הגירעון.
בנוסף, יבוטל מנגנון "ניכוי קרן סיכון" בעת משיכה שלא בדרך של קצבה (3% במשיכה לפני גיל פרישה, 1% משיכה אחרי גיל פרישה).
ההוראות שלעיל יחולו לגבי משיכות מיום 2.6.2014 ואילך.
במסגרת אישור תיקון תקנון הקרן שניתן על ידי הממונה על שוק ההון בחודש מאי 2015 הוטמעו הוראות אלה בתוך הוראות תקנון קרן הפנסיה.

2. תיאור הסביבה העסקית

תחומי הפעילות של הקבוצה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. בפרק זה יסקרו חוזרים, טיוטות חוזרים, תקנות והנחיות עיקריות שפורסמו על ידי המפקח וגופים אחרים לאחר מועד פרסום הדוח התקופתי לשנת 2015 בעלי השלכה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה. ההסדרים התחיקתיים שפורסמו בתקופה החל מינואר 2016 ועד לפרסום הדוח התקופתי, כאמור, נכללו בדוח התקופתי לשנת 2015.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה

כללי

הסדרים בתוקף

1. בחודש אוגוסט 2016 התפרסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 שעניינו הפיכת אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון לרשות אשר תפעל כיחידה ממשלתית עצמאית ונפרדת שתיקרא "רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון" כשהשר הממונה יהיה שר האוצר. תפקידיה של הרשות יהיו: 1. הגנה ושמירה על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים. 2. הבטחת היציבות והניהול התקין של הגופים המפוקחים. 3. קידום התחרות במערכת הפיננסית ובמיוחד בשוק ההון, הביטוח והחיסכון. 4. עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בפעילותם של הגופים המפוקחים, בשים לב לתפקידי הרשות לפי פסקאות 3-1. ראש הרשות ימונה לתקופה אחת של חמש שנים על ידי שר האוצר באישור הממשלה. תחילתו של חוק זה בחודש נובמבר 2016.

2. במטרה להתוות את חזון אגף שוק ההון בנושא הדיגיטציה בגופים המפוקחים ועידוד החדשנות הטכנולוגית, בחודש אוגוסט 2016 התפרסם נייר עמדה בעניין חזון דיגיטלי במטרה לתאר שורה של צעדים פנימיים וחיצוניים שבכוונת האגף לבצע במטרה לקדם את התשתית הטכנולוגית ואת הדיגיטציה בענף.
הדיגיטל, כמפורט במסמך, מורכב מארבעה מרכיבים עיקריים:
   1. **מובייל-** היכולת להיות מקושר בכל זמן ובכל מקום לכל שירות.
   2. **האינטרנט של הדברים/ מכשור "לביש"-** היכולת לקיים ניטור וחיתום רציף אחר הלקוחות, להתאים את המוצר לאורח חייהם והשינויים במהלכם.
   3. **ביג דאטה/ כריית מידע/ ניתוחים סטטיסטיים-** היכולת להכיר את הלקוח טוב יותר, ולהתאים מוצרים באופן טוב יותר, ולשווק אותם בצורה מתאימה ואפקטיבית יותר.
   4. **ענן-** וירטואליזציה של משאבי מחשוב והיכולת לשעבד יכולות עיבוד רבות בצורה נקודתית.

   במסמך מפורטים שלושת הרבדים, שעל פי הממונה, הדיגיטציה משתקפת בהם: 1. בממשק בין גופים מוסדיים ולקוחות. 2. מערכות המידע בגופים המוסדיים. 3. בתוך אגף שוק ההון.
   על פי המסמך, גופים מוסדיים שיציגו תוכנית אסטרטגית להיערכות לעידן הדיגיטלי, ולשיפורים טכנולוגיים, יזכו להקלות בדרישות ההון, כמפורט בסעיף 3 להלן.

3. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים),** התשע"ו-2016. החוק קבע מסגרת כוללת להסדרת שוק האשראי החוץ-בנקאי וחוץ-מוסדי בישראל והסדרת שוק מתן שירותי המטבע. לצורך יישום הוראות החוק, נקבע כי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון יהיה המפקח על נותני שירותים פיננסיים. במסגרת החוק נקבעו, בין היתר, הנושאים הבאים: א) דרישות רישוי מנותני השירותים בנכס פיננסי; ב) צורך בהיתר שליטה; ג) דרישות הון עצמי מזערי; החוק יכנס לתוקפו בחודש יוני 2017 ביחס למתן אשראי, ובחודש יוני 2018 ביחס למתן שירות בנכס פיננסי.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

4. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית **הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10),** התשע"ו-2016. חוק התובענות הייצוגיות מסדיר, בין היתר, את הנושא של הסתלקות מתובענה ייצוגית ואישור פשרה. בתיקון זה הורחבו האפשרויות להגיש התנגדויות להסדר פשרה ונקבע כי כל אדם הפועל לטובת קבוצה, וכן כל ארגון הפועל לקידום מטרה ציבורית בקשר לעניין שעוסקת התובענה, יוכל להגיש התנגדות להסדר הפשרה שהוגש לבית המשפט. בנוסף, נקבע כי המגיש התנגדות לא יסתלק מהתנגדותו ולא יקבל טובת הנאה על ההסתלקות מההתנגדות, אלא באישור בית משפט. כמו כן, באם נותרה יתרה לאחר תשלום הפיצוי לחברי הקבוצה, היא תועבר לקרן ייעודית שתוקם אשר תנהל ותחלק את הכספים בהתאם להוראות שנקבעו בתיקון.

5. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית **הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו–2016**. ההוראות המוצעות בהצעת החוק הן יישומו בפועל של ההסכם שנחתם בין ממשלת ישראל לממשלת ארצות-הברית, הידוע גם בשם הסכם "**FATCA**", שלפיו התחייבה מדינת ישראל להורות לגופים פיננסיים ישראליים החייבים בדיווח לבדוק חשבונות המתנהלים אצלם ולהעביר לרשות המסים מידע על חשבונות של לקוחות המוחזקים במישרין או בעקיפין בידי אזרחי ארצות-הברית ותושביה, וכן התחייבה המדינה שרשות המסים תעביר מידע לרשויות המוסמכות בארצות-הברית, ובתמורה תקבל מהם מידע דומה על אזרחים ישראלים.

6. בחודש אוגוסט 2016 התפרסם **חוזר ניהול סיכוני סייבר בגופים מוסדיים** במטרה לקבוע עקרונות להגנה על נכסי הגוף המוסדי בכדי להבטיח את שמירת זכויות העמיתים והמבוטחים באמצעות שמירה על סודיות, שלמות, וזמינות נכסי המידע, מערכות המידע, התהליכים העסקיים ופעילותו התקינה של הגוף המוסדי. ניהול סיכוני הסייבר יכלול פעולות של מניעה, נטרול, חקירה והתמודדות עם איומי ואירועי סייבר לצמצום השפעתם והנזק הנגרם מהם, בטרם התרחשותם, במהלכם ולאחריהם. החוזר מגדיר את אחריות האורגנים בגוף המוסדי לניהול תקין של תחום סיכוני הסייבר בחברה, ומגדיר את העקרונות לניהול סיכוני הסייבר באופן אפקטיבי, עדכני ושוטף, על בסיס עקרונות ממשל תאגידי נאותים. החוזר יכנס לתוקף בחודש אפריל 2017.

7. ביום 29 בספטמבר 2016 התפרסם **עדכון לחוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים** אשר התפרסם בחודש פברואר 2016. במסגרת החוזר התווספה האפשרות להעמיד הלוואות שהינן בגדר ליווי פיננסי כהגדרתו בחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974, לצורך מימון לפרויקט בנייה כהגדרתו בחוק האמור שלא במסגרת החריג של ה-3% המנוי בסעיף 28ב. לחוזר. התנאים הנדרשים על מנת להעמיד את ההלוואות האמורות הינם, כדלקמן: א) ההלוואה של הגוף המוסדי הינה בשותפות עם בנק (להלן יחד: "המלווים"); ב) כספי ההלוואה ותשלומי רוכשי הדירות ינוהלו בחשבון בנק נפרד המשמש למטרה זו בלבד; ג) סכום ההלוואה הכולל שהעמידו המלווים לא יעלה על 100 מיליון ש"ח; ד) הבנק חתם על התחייבות בפני הגוף המוסדי שהוא פועל לפי הוראות ניהול בנקאי תקין שמספרו 326 ("ליווי פיננסי"). במסגרת העמדת הלוואה כאמור יוכל הגוף המוסדי להסתמך על מודל הדירוג של הבנק ובלבד שעקרונותיו של מודל הדירוג יאושרו על-ידי ועדת השקעות של הגוף המוסדי לפחות אחת לשנה.

טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

1. בחודש יולי 2016 התפרסם **תזכיר חוק בנק ישראל (תיקון) (הוועדה ליציבות פיננסית),** התשע"ו-2016. על פי התזכיר, מוצע להקים ועדה ליציבות פיננסית, שמטרותיה לתאם בין רשויות הפיקוח הפיננסיות-הפיקוח על הבנקים, אגף הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים במשרד האוצר, הפיקוח על מערכות תשלומים ורשות ניירות ערך, וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר, ולהביא לשיתוף פעולה ביניהם, לשם תמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה.

2. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה **טיוטת חוזר בעניין הקמת ממשק אינטרנטי**. במטרה לקבוע הוראות דיווח לממונה על שוק ההון, שיאפשרו למבוטחים לאתר את כל מוצרי הביטוח שלהם במקום אחד.
חוזר זה נועד להגדיר את הדרישות מחברות הביטוח לצורך הפעלת הממשק האינטרנטי. בחוזר מפורט מבנה הקובץ והנתונים השונים אותם חברות הביטוח יעבירו לממונה.
הוראות החוזר יחולו על כל חברות הביטוח ותחולתם הינה על ענפי הביטוח הבאים: ביטוח חיים (בתחומים המפורטים בחוזר), ביטוח בריאות (בתחומים המפורטים בחוזר), ביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970. ביטוח רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד שלישי) וביטוח מקיף לדירות ולבתי עסק.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

3. בחודש יולי 2016 התפרסמה טיוטת הנחיה של הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע (רמו"ט), בעניין תחולה ופרשנות של חוק הגנת הפרטיות על זכות העיון בשיחות קוליות, בצילומי וידיאו ובסוגי מידע דיגיטליים נוספים, במטרה להבהיר לציבור את זכותו לעיין בשיחות טלפוניות מוקלטות, תכתובות צ'אט, שיחות המצולמות בווידאו וכו' שנשמרו באופן דיגיטלי על ידי בתי עסק או גופים אחרים הנותנים שירות לציבור.

4. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה טיוטת הנחיה של הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע (רמו"ט), העוסקת בפרשנות ויישום הוראות חוק הגנת הפרטיות בעניין דיוור ישיר ושירותי דיוור ישיר, בטיוטת ההנחיה קיימת הבחנה בין מצבים בהם פניית בעל המאגר לנמענים הרשומים בו תחשב כדיוור ישיר (קרי: פניה לאדם, המתבססת על אפיון מסוים שלו, המשותף לקבוצת הנמענים במאגר), למול מקרים בהם לא תחשב ככזו. בנוסף, ההנחיה מתייחסת לאיסוף הסכמות לפניה בדיוור ישיר, במסגרת חוזה אחיד וכן יוצרת הבחנה בנוגע להסרה ממאגר בין מאגר המשמש לשירותי דיוור ישיר בלבד, לבין מאגר המשמש למטרות נוספות.

מגזר פעילות ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

הסדרים בתוקף

1. בחודש מרץ 2016 התפרסם **חוזר בנושא הוראות לעניין בחירת קופת גמל**, לפיו חברה מנהלת של קופת גמל לא תאפשר הפקדת כספים ממעסיק בגין עובד שלא בחר במוצר פנסיוני אלא אם אותה חברה מנהלת נבחרה על ידי הממונה כקרן פנסיה ברירת מחדל או שנבחרה על ידי המעסיק בהליך תחרותי, לפרטים נוספים ראה סעיף 4.1.6 (יג) לדוח תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.
בעקבות פרסום החוזר הוגשה בחודש אפריל 2016 עתירה לבית המשפט העליון, מטעם התאחדות חברות הביטוח כנגד הממונה על שוק ההון בהקשר של הוראות החוזר האמור. בית המשפט העליון דחה את העתירה אולם קבע שמשך התקופה לזוכה במכרז תצומצם לשנתיים במקום שלוש שנים. ביום 1 באוגוסט 2016 מיטב דש והלמן אלדובי הוכרזו כקרנות ברירת המחדל הזוכות לשנתיים הקרובות. להערכת החברה, הליך זה עשוי להאיץ את התחרות הערה בשוק הפנסיוני במקביל לירידה אפשרית בשיעורי דמי הניהול, ועשויות אף להשפיע על תמהיל מכירות מוצרי חיסכון ארוך טווח של החברה כולה ועל היקפם, אך בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת הירידה כאמור ואת השפעתה על החברה ועל רווחיותה כמו גם את השפעתה העתידית על מעבר עמיתים בין קרנות ועל שיעור העמיתים המצטרפים לקרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה.

2. בחודש יוני 2016 התפרסם **חוזר בנושא הוראות דיווח אקטוארי רבעוני עבור קרן פנסיה חדשה**, במטרה לקבוע הוראות בנוגע לפרסום דוח אקטוארי בקרנות פנסיה חדשות ולמבנה הגילוי הנדרש בדוח.
בהתאם לחוזר כל חברה נדרשת לערוך דוח עבור כל קרן פנסיה חדשה שבניהולה עד ליום האחרון של הרבעון הראשון, השני והשלישי של כל שנה אשר יצורף לדוחות הכספיים לתקופות ביניים של קרנות פנסיה. תחילתן של הוראות החוזר הינם לדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2016.

3. בחודש יוני 2016 פורסם **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 15)**, התשע"ו-2016 המאפשר את הקמתן של קופות גמל להשקעה, בהן יוכל ציבור החוסכים להפקיד עד 70 אלף ₪ (לכל עמית) בשנה תוך הטבת דחיית מס עד למועד משיכות הכספים ולחילופין, פטור מלא ממס על רווחי הון באם ייבחר העמית להמתין עם משיכת הכספים עד לגיל הפרישה ובדרך של קצבה חודשית. החוק מאפשר לציבור אפיק חיסכון לטווחי הזמן הבינוני והארוך כחלופה לאפיקים הקיימים כיום בבנקים ומאידך, מאפשר אפיק נוסף להגדלות החיסכון לגיל הפרישה בנוסף לפנסיה.
להערכת החברה, החוק האמור עשוי להביא להגדלת החיסכון הפרטי בשוק, תוך הסטת השקעות פרטיות של ציבור מאפיקים אחרים, ובכלל זה מחברות הביטוח, בנקים ובתי ההשקעות, לקופות הגמל (לרבות בחברות המנהלות בקבוצה) וכן תביא להגברת התחרות על כספים אלה.
בחודש ספטמבר 2016 פורסם נוסח **תקנון תקני לקופת גמל להשקעה** אשר נועד לשמש בסיס לתקנון שיוגש על ידי חברות מנהלות המעוניינות להקים קופת גמל מסוג זה. נכון למועד זה חברות מנהלות רשאיות להגיש בקשה להקמת קופות גמל להשקעה אשר ניתן יהא להפעילן עם קבלת אישור אגף שוק ההון.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

4. בחודש יוני 2016 התפרסם **חוזר בנושא איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות- הוראת שעה,** במטרה לקבוע הוראות ליישום הוראת השעה בסעיף 24א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה- 2005 שעניינה איחוד כספי חיסכון פנסיוני בקרנות פנסיה חדשות, מחשבונות לא פעילים לחשבונות פעילים. על חברה מנהלת של קרן פנסיה לשלוח לעמיתים בקרנות הפנסיה שבניהולה הודעה במסגרתה יוסבר לעמיתים תהליך איחוד קרנות הפנסיה וכן האפשרויות העומדות בפני העמית, לרבות בדבר זכותו של העמית לבקש שלא לאחד את חשבונותיו או לאחדן באופן חלקי. ככל שהעמית לא הביע התנגדותו, תשלח החברה המנהלת בקשה להעברת כספים לכל החברות שבהן העמית אינו פעיל. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.
החברה המנהלת של קרנות הפנסיה בקבוצת הפניקס פועלת בהתאם להוראות החוזר ובשלב זה לא ניתן עדיין להעריך את מספר החשבונות של עמיתים בקרנות הפנסיה שיועברו אל קרנות הפנסיה שבניהול הפניקס ו/או להעריך את מספר החשבונות של עמיתים שיועברו מקרנות הפנסיה שבניהול הפניקס אל קרנות אחרות.

5. בחודש דצמבר 2015 התפרסם **תיקון לתקנות הפיקוח של שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ו-2015 ("תקנות התשלומים")** וכן **חוזר בעניין תשלומים לקופת גמל**. בהקשר לתיקון האמור בחודש יוני 2016 פורסם ברשומות תיקון לתקנות התשלומים שדחה את היישום למעסיקים של בין 50 ל- 100 עובדים ל-1.2.2017 ולמעסיקים של עד 50 עובדים ל- 1.2.2018.

6. בחודש יולי 2016 פרסם הממונה **חוזר מתקן לחוזר תשלומים לקופת גמל**. ענייננו של החוזר המקורי הוא בקביעת הוראות משלימות לתקנות התשלומים. במסגרת התיקון לחוזר בוצעו השינויים הבאים: 1. נקבעו לוחות הזמנים להשבת תשלום ששולם ביתר למעסיק בכפוף למועד מסירת המידע והמידע שיש למסור ביחס לסכום שהושב; 2. יישום החוזר נדחה עד ליום ה-1 בינואר 2017 בעניינים הבאים: חובת דיווח למעסיק על משלוח קבצים שלא בהתאם לתקנות והאזהרות למעסיק, הפרוצדורה שעודכנה ביחס להשבת תשלום שהופקד ביתר ומועד משלוח הודעות לעובד ולמעסיק.
החברה מיישמת את תקנות התשלומים החל מיום 1 בפברואר, 2016 ועד למועד החתימה על דוח זה קלטה חלק ניכר מהקבצים שהועברו אליה ביחס לתקופת הדוח. עם זאת, למיטב ידיעת החברה, התהליך מלווה ב "חבלי לידה" בשוק החיסכון הפנסיוני כולו, לרבות בחברה עצמה, דבר המתבטא בעליה בסכומי ההפקדות הלא משויכות (הפקדות שטרם שויכו לחשבונות המבוטחים). החברה פועלת לניתוב הכספים על פי שיוכם, תוך זקיפת הכספים על פי ערך קבלתם.

7. בחודש יוני 2016 פורסם **תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים) קופות גמל)(תיקון מס' 16)** התשע"ו-2016, הבא לתקן את סעיף 20 לחוק ולהתאימו להסכם הקיבוצי שנחתם במשק לעניין קביעת שיעור תשלומים אחיד למרכיב תגמולי המעביד בכל המוצרים הפנסיוניים בשיעור של 6.5 אחוז משכרו של העובד. לצורך התאמת הוראות הדין להסכם נקבע כי אם נקבעה בדין או בהסכם התניה לפיה שיעור ההפקדה של מעסיק לקופת גמל עומד על שיעור מסוים משכרו של העובד הכולל את תשלום המעסיק לביטוח להבטחת אובדן כושר עבודה ושיעור ההפקדה לקופת גמל אחרת עומד על שיעור נמוך יותר, לא יראו בהוראות הדין או ההסכם האמור כהתניה של מעסיק לגבי שיעור הפקדה לעובד והעובד יהיה זכאי לשיעור ההפקדה שלא יפחת מזה הקבוע בדין או בהסכם לאותו סוג של קופת גמל.
בחודש יוני 2016 פורסם ברשומות צו ההרחבה להגדלת ההפרשות הפנסיוניות במשק .במסגרת הצו הרחיב שר הכלכלה והתעשייה את ההסכם הקיבוצי שנחתם בין המעסיקים לבין ההסתדרות ביום 3 באפריל 2016 על כלל המעסיקים במשק, לפיו, תגמולי המעסיק יעמדו על 6.25% החל מיולי 2016 ו - 6.5% החל מינואר 2017; תגמולי העובד יעמדו על 5.75% ו 6% באותן תקופות בהתאמה.
להערכת החברה יישום הוראות תיקון מספר 16 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים וצו ההרחבה צפויים להעלות את שיעורי ההפרשות לביטוח הפנסיוני וצפויים להביא להגדלת היקף דמי הגמולים שגובה החברה.

8. בחודש יולי 2016 התפרסם **חוזר בנושא העברת כספים בין קופות גמל- תיקון,** במטרה לתקן את החוזר שהתפרסם ב 2015. עיקר השינוי בחוזר זה הינו קיצור לוחות הזמנים של תהליך העברת הכספים בין קופות גמל ופישוט התהליך עבור הלקוח. החוזר יכנס לתוקף בחודש ינואר 2017.
להערכת החברה, החוזר יקשה על החברה לבצע הליכי שימור לעמית שיבקש לעבור לקופת גמל אחרת.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

9. בחודש אוגוסט 2016 פורסם **עדכון לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני**. בחוזר עודכנו מספר נושאים ובניהם ממשק דמי סליקה ולרבות הוספת נספח ה' בהקשר זה. הנספח מסדיר מבנה אחיד לדיווח על דמי סליקה שקיבל סוכן ביטוח ממעסיק, אל גוף מוסדי, עבור מתן שירותי תפעול שסיפק הסוכן למעסיק. החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017 למעט מספר הוראות שיכנסו לתוקף בשלב מאוחר יותר.

10. בחודש אוגוסט 2016 התפרסם **חוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני**. סעיף 3(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ייעוץ שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים),(תשס"ה-2015) (להלן: "**חוק הייעוץ**") קובע את התנאים שבהם גוף העוסק בשיווק פנסיוני או גוף קשור בו יהיו רשאים לתת שירותי תפעול למעביד שעבור עובדיו הם נותנים שיווק פנסיוני, ובפרט קובע חובה על העוסק בשיווק פנסיוני לגבות דמי סליקה בכל חודש מהמעביד, וממנו בלבד, בעבור כל עובד.
עוד נקבע בסעיף האמור כי דמי הסליקה יופחתו מהעמלה שמשולמת על ידי הגוף המוסדי לסוכן הביטוח הפנסיוני ובהמשך לכך, יופחתו דמי הניהול שמשלם העובד בשיעור הפחתת עמלת ההפצה כאמור.
החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017 למעט מספר הוראות שיכנסו לתוקף בשלב מאוחר יותר.

11. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה **עמדת ממונה בנושא החזקות העמית באמצעות קופות גמל בניהול אישי** לפיה הממונה לא יראה בהחזקת אמצעי שליטה במסגרת קופת גמל בניהול אישי, כהחזקה של הגוף המוסדי אלא כהחזקה המיוחסת לעמית, שעבורו מנוהלת קופת הגמל בנאמנות, ובלבד שהתקיימו מספר תנאים מצטברים המפורטים בעמדה.

12. בחודש ספטמבר 2016 התפרסם **חוזר בנושא הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל**. במטרה ליתן הוראות בדבר הצטרפות עמיתים, לרבות בנוגע לאיחוד חשבונות קרנות פנסיה במעמד ההצטרפות. החוזר מסדיר בין היתר, את הליך העברת כספים של העמית אגב הצטרפותו לקרן פנסיה מקרן פנסיה אחרת שבה הוא מוגדר עמית לא מפקיד, וזאת לצורך הבטחת שמירת רציפות זכויות הביטוח של העמית במעבר בין מקומות עבודה וריכוז חסכונותיו בקרן פנסיה אחת.

13. בחודש ספטמבר 2016 התפרסם **חוזר בנושא משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל**.
חוזר זה קובע הוראות למתן הודעה לעמיתים בעלי חשבונות קטנים בקופות גמל בדבר זכותם למשיכת הכספים והוראות באשר לפרסום הזכות למשיכת הכספים באתר האינטרנט של החברות המנהלות. כן קובע החוזר חובת דיווח לממונה ביחס לביצוע משיכות כאמור. תחילתו של החוזר ביום 31 בדצמבר 2016 למעט מספר הוראות בחוזר שיחלו בשלב מאוחר יותר.

14. בחודש ספטמבר 2016 התפרסם **חוזר בנושא הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה**. בהתאם לחוזר, חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה תגיש לאישור הממונה תקנון על פי הוראות החוזר (תקנון אחיד) בדבר קביעת זכויות וחובות של עמיתים בקרן פנסיה חדשה מקיפה עד ליום 1 בספטמבר 2017 ותעדכן את תקנונה בהתאם להוראות החוזר עד ליום 1 בינואר 2018. כמו כן חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה אשר מבקשת לבצע שינויים ותוספות בתקנון, תגיש לממונה מסמך נפרד המרכז את השינויים הנוספים שהיא מבקשת לקבוע בתקנונה.
תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו. הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

1. בחודש אפריל 2016 התפרסמה **טיוטת חוזר בנושא הוראות לתשלום קצבה מקופת גמל לחיסכון.** במטרה לקבוע כללים לעניין תשלום קצבה על פי הוראות תיקון 13 לחוק קופות הגמל. במסגרת תיקון 13 האמור נקבע כי כספים שהופקדו בקופת גמל לא משלמת לקצבה, יראו אותם כאילו הופקדו בקופת גמל לחיסכון. כמו כן, תוקנה ההגדרה של קצבה ונקבע כי היא תכלול שילוב של תשלומי אנונה מקופת הגמל ולאחר מכן תשלומים שמשולמים במשך כל ימי חייו של העמית ממבטח או מקופת גמל אחרת, לפי תקנונה. בטיוטה מפורטים גם התנאים בהם חברה מנהלת רשאית לשווק כיסוי ביטוחי לאריכות ימים לעמיתיה.

2. בחודש מאי 2016 אישר בית המשפט העליון בשבתו כבג"צ, להתאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ להצטרף כעותר במסגרת בג"צ שהגישו **פורום החוסכים לפנסיה בישראל ואיגוד בתי ההשקעות נגד שר האוצר ואח'**. בעתירה נטען כי המדינה מנפיקה לקרנות הפנסיה החדשות, באופן בלעדי, אגרות חוב מיועדות ("ערד") הנושאות תשואה מובטחת ומסרבת לנהוג כך עם עמיתים המפרישים כספים לקופות הגמל (כהגדרתן בעתירה).
ובכך מפלה המדינה, באפליה פסולה, את עמיתי קופות הגמל לעומת החוסכים בקרנות הפנסיה החדשות, ופוגעת שלא כדין בזכות הקניין של אותם עמיתים ושל החברות המנהלות בנאמנות את קופות הגמל.
התאחדות חברות הביטוח ביקשו כי ככל שתתקבל העתירה יחולו הסעדים שיינתנו גם בקשר לביטוחי מנהלים. בחודש ספטמבר 2016 ניתנה החלטת בית המשפט העליון לפיה בשלב זה בית המשפט העליון מותיר את העתירה פתוחה, זאת על מנת לעקוב בתקופה הקרובה אחר ההתפתחויות. בית המשפט העליון הורה למדינה להגיש הודעת עדכון בליווי נתונים עדכניים, תוך חמישה חודשים, דהיינו עד ליום 28 בפברואר 2017 העותרים יוכלו להגיב תוך 15 יום נוספים על הודעת העדכון.

3. בחודש אוקטובר 2016 אישרה ועדת העבודה והרווחה של הכנסת את **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 28)(כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות),** התשע"ד-2014. ההצעה מאפשרת לקרנות פנסיה ותיקות מאוזנות (שאינן בהסדר) אשר יתקנו את תקנון קרן הפנסיה, באופן שבו תקנון הקרן יכלול הפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, לקבל "כרית הביטחון" על פי הקריטריונים שבהצעת החוק, אשר תמומש אם וכאשר תידרש קרן הפנסיה בעתיד לבצע הפחתת זכויות עקב גירעון אקטוארי הנובע משינויים בווקטור הריביות. החברה המנהלת של קרן הפנסיה הוותיקה שבקבוצת הפניקס פעלה זה מכבר לתיקון תקנון הקרן ובהתאם למתווה שבהצעת החוק צפויה הקרן שבניהול הפניקס לקבל את כרית הביטחון כמפורט בהצעת החוק.

4. בחודש אוגוסט, 2016 פורסמה **טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל, (התשע"ו-2016).** עניינו של התיקון לתקנות הוא בהוספת אפשרות לניוד כספים על ידי מקבל קצבת זקנה, וכן בהוספת אפשרות לניוד כספים מקופת גמל להשקעה לקופת גמל להשקעה אחרת וכן מ"חשבון חדש" על פי תיקון מס 13 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 לקופת גמל להשקעה. כמו כן במסגרת התיקון קוצרו מועדי הניוד, בנוסף, מוצע לבטל את המגבלה האוסרת על העברת כספים של עמיתים שלהם יתרת חוב לקופת הגמל בשל הלוואה שניתנה לעמית. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה בעקבות תיקון זה, ככול שיחול.

5. במסגרת הצעת תקציב המדינה לשנים 2017 - 2018 התפרסמה בחודש יולי 2016 **הצעת חוק לתיקון חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג- 1963**. על פי ההצעה כספי הפיצויים שהפקיד מעסיק לקופת גמל לקצבה יועברו בכל מקרה אל העובד למעט במקרים בהם סיום יחסי עובד- מעסיק נעשו בנסיבות השוללות הזכאות לפיצויי פיטורים. עוד מוצע, כי תשלום זה יהא במקום חובת המעסיק לשלם את פיצויי פיטורים שהעובד זכאי להם, והמעסיק לא יהיה חייב בתשלום נוסף בגין חוב ותק, מעבר לסכומים שהופקדו בקופת הגמל לקצבה. ההצעה כוללת גם הסדרים לשיוך כספי פיצויים שהופקדו לפני תחילת התיקון.
כמו כן, מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 ולקבוע כברירת מחדל כי בעת סיום יחסי עובד- מעסיק רכיב הפיצויים שיושאר בקופת הגמל ייועד לתשלום קצבה ולא יחויב בתשלום מס. עוד מוצע לקבוע תקרה ביחס להכרה בשל הפקדת מעסיק לפיצויי פיטורים, אשר תעמוד על שלוש פעמים השכר הממוצע במשק לחודש כ- 29,000 ₪.
עוד מוצע, במסגרת הצעת תקציב המדינה לשנים 2017 - 2018 לעגן בחוק את החובה של עצמאים להפריש לחיסכון פנסיוני מתוך ההכנסה החייבת של העצמאי. על פי ההצעה, ההפקדה תסווג כרכיב תגמולים, כאשר שליש מההפקדה יסווג לרכיב ייעודי למצבי אבטלה. כמו כן, מוצע להגדיל את הטבות המס בהפקדה לפנסיה ובקרן השתלמות על מנת לעודד את ההפרשה לחיסכון פנסיוני כאמור.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

6. בחודש יולי 2016 התפרסמה **טיוטת תיקון תקנה 19 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון)** התשע"ו-2016, כך שתבוטל ההתניה לפיה קיימת חובה להפקיד את התשלום שמעבר לשיעור של 5% בפוליסות של החוסכים לחשבון אחר אצל אותו מבטח, זאת על מנת לאפשר להפקיד את התשלום כאמור גם אצל מבטח אחר.
בנוסף מוצע לתקן את התקנה ולהתאימה למונחים החדשים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) התשס"ה 2005, כך שייקבע כי הפקדה למרכיב הפיצויים תתאפשר מבלי שתהיה הפקדה מקבילה למרכיב התגמולים באותו חשבון בקופה, באופן שקופות ביטוח יוכלו לקבל הפקדות בגין רכיב הפיצויים בלבד.

7. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה **טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה)**, התשע"ו-2016. תקנות אלו קובעות הוראות לעניין זקיפת תשואה בגין אג"ח המיועדות, וכן כי חישוב התשואה של אגרות החוב יעשה לכל מסלול השקעות בנפרד וכי התשואה בשל כל מסלול השקעה של מקבלי קצבה תיזקף בתום כל רבעון בעת עריכת המאזן האקטוארי. בטיוטה מוצע לקבוע תקופת מעבר בת שבע שנים לביצוע הפרדה בין עמיתים מעל ומתחת לגיל 50. בנוסף, באפשרות הממונה לשנות את היקף אג"ח המיועדות המונפקות לקרן מסוימת עד לגובה של 85% מסך מקבלי הקצבה (לעומת 60% לפי הטיוטה הראשונה) אם יש פער באיזון הדמוגרפי העולה על רבע אחוז.

8. בחודש ספטמבר 2016 אישרה ועדת הכספים את **טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד)**, התשע"ו-2016.
במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית התשע"ה-2015, תוקן חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כך שהתווסף פרק לחוק, אשר עניינו חיסכון ארוך טווח לילד.
מוצע כי המוסד לביטוח לאומי יעביר בעד כל ילד שמשתלמת בעדו קצבת ילדים, סכום של 50 שקלים חדשים לחודש, לטובת חיסכון ארוך טווח של הילד. הורה רשאי לבחור להורות לביטוח הלאומי להעביר לחיסכון ארוך הטווח סכום נוסף מתוך סכום קצבת הילדים, אשר את גובהו יקבע שר האוצר בצו.
אחד ממנגנוני החיסכון המוצעים בתקנות הוא קופת גמל להשקעה, כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005.
במקביל, בחודש ספטמבר 2016 פורסמה **טיוטת חוזר בנושא קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד וטיוטת תקנון תקני לקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד** במטרה לקבוע את הכללים בדבר קופת הגמל להשקעה שתשמש כקופת חיסכון לילד אשר יחולו עליה ההוראות הקיימות לגבי קופת גמל להשקעה וההוראות שבהתאם למוצע בטיוטה.
בחודש ספטמבר 2016 פרסם אגף שוק ההון הזמנה להציע הצעות לבחירת בנקים וקופות גמל כמנהלי כספי חיסכון ארוך הטווח בתוכנית חיסכון לכל ילד. על פי ההזמנה, המועד האחרון להגשת הצעות היה 26 באוקטובר 2016.

9. ביום 11 באפריל, 2016 פורסמה **טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מנהל תיקים למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשע"ו-2016**. התיקונים לצו מעניקים הקלות משמעותיות בחובות זיהוי ואימות הלקוח המוטלות על מנהל התיקים מכוח הצו, לאור תפיסתה של הרשות, כי הסיכונים להלבנת הון ומימון טרור בפעילות ניהול התיקים מופחתים לעומת מתווכים פיננסים אחרים. תיקונים אלו יחד עם טיוטת ההוראה בעניין שימוש באמצעים טכנולוגיים, כפי שיפורט מטה, מאפשרים מתן שירותי ניהול תיקים באופן דיגיטלי.

10. ביום 20 באפריל, 2016 פורסמה **טיוטת הוראה לבעלי רישיון בקשר למתן שירותים תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים**. כאמור, הוראה זו משלימה את התיקון לצו איסור הלבנת הון, ונותנת כלים להתאמת יישומן של הוראות החוק בעת מתן שירותי ניהול התיקים תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים. ההוראה הינה מודולרית ומתייחסת לשלושה שלבים עיקריים בהליך מתן השירותים: בירור הצרכים וההתקשרות בהסכם; קביעת מדיניות ההשקעה ורמת הסיכון של הלקוח; ומתן השירות השוטף. כן מסדירה, באופן נפרד, מתן שירותי איתותים ללקוחות ומסחר חברתי כפי שאלו מוגדרים בהוראה.

4. מצב כספי - ההתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדוח ובפרט בעניינים הבאים:

(א) הסבר לשינויים בהתחייבות הפנסיונית, אם היו, תוך דגש על השינויים שמקורם אינו תקבולים/תשלומים שוטפים בתקופת הדוח

ביום 30 בינואר 2013 פרסם הממונה על אגף שוק ההון באוצר את חוזר 2013-3-1 הכולל הוראות להכנת דוחות אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת והדוח נערך על בסיס הוראות אלה. החוזר האמור ביטל את החוזר בנושא מיום 17 במאי 2007 ומיום 27 בדצמבר 2012.

(ב) גירעון, אם קיים, במאזן החשבונאי או במאזן האקטוארי, נסיבות היווצרותו ותכניות הדירקטוריון להשלמתו

הדוח האקטוארי ליום 30 בספטמבר, 2016 מצביע על התחייבות אקטוארית בסך 2,108 מיליוני ש"ח, והגרעון האקטוארי הסתכם בכ- 220 מיליוני ש"ח.

(ג) השפעת שינויים בהנחות ובבסיסים האקטואריים, אם היו כאלה, בתקופת הדוח בהשוואה לקרן שקדמה לה

הדוח האקטוארי נערך בהתאם לתקנון קרן הפנסיה, הוראות תקנות מס הכנסה, הוראות אגף שוק ההון לעריכת מאזנים אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת מיום 30 בינואר 2013 ועל פי שיקולי האקטואר. יצוין כי חוות דעת האקטואר מתייחסת ביסודה להתאמת הערכת האקטואר להנחות שנקבעו בעיקרן ע"י הממונה על שוק ההון ולא לנאותות ההנחות עצמן.

(ד) התפתחויות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות

	ליום 30 בספטמבר		31 בדצמבר
	2016	2015	2015
	אלפי ש"ח		
סך הכל נכסים	1,233,554	1,066,717	1,159,356
סך כל התחייבויות פנסיוניות	1,231,058	1,059,233	1,157,479
עודף הכנסות, נטו לתקופה	70,855	23,579	119,229

5. תוצאות פעילות:

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות מדמי ניהול	2,970	2,785	1,049	940	3,760
רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, נטו	184	(109)	87	(104)	(91)
סך כל ההכנסות	3,154	2,676	1,136	836	3,669
הוצאות הנהלה וכלליות	1,545	1,172	405	361	1,580
רווח לפני מסים על הכנסה	1,609	1,504	731	475	2,089
מסים על הכנסה	586	569	263	179	787
רווח נקי לתקופה	1,023	935	468	296	1,302
רווח כולל	1,023	935	468	296	1,302

במהלך תקופת הדוח גבתה החברה דמי ניהול מהקרן הותיקה בסך של 2,970 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 2,785 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד ו- 3,760 אלפי ש"ח בשנת 2015.
רווחים מהשקעות במהלך תקופת הדוח הסתכמו לסך של 184 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסדים בסך של כ- 109 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, והפסדים בסך 91 אלפי ש"ח בשנת 2015.
הוצאות החברה בתקופת הדוח הורכבו בעיקר מדמי תפעול ששולמו לפניקס פנסיה בגין שירותי התפעול שקיבלה החברה והסתכמו בסך של כ- 1,545 אלפי ש"ח השוואה ל- 1,172 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.
הוצאות החברה גדלו בעיקר בגין פרויקט טיוב.

התנועה בזכויות העמיתים של קרן הפנסיה

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
יתרת הקרן לתחילת התקופה	1,157,479	1,037,471	1,209,674	1,054,391	1,037,471
תוספות לקרן					
דמי גמולים ממעסיקים, עובדים ומעצמאיים	17,992	17,930	6,486	6,004	24,467
עודף הכנסות מועבר מדוח הכנסות והוצאות	70,855	23,579	18,520	6,627	119,229
סך הכל תוספות לקרן	88,847	41,509	25,006	12,631	143,696
תשלומים והעברות					
תשלומי פנסיית זקנה	9,333	8,214	3,277	2,828	11,058
פדיונות	5,935	11,533	345	4,961	12,630
סך הכל תשלומים והעברות	15,268	19,747	3,622	7,789	23,688
יתרת הקרן לסוף התקופה	1,231,058	1,059,233	1,231,058	1,059,233	1,157,479

סך נכסי הקרן ליום 30 בספטמבר, 2016 מסתכמים ב- 1,231,058 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 1,059,233 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

(א) <u>השפעה של תופעות או אירועים מיוחדים על תוצאות הפעילות</u>

לעניין עודף (גרעון) אקטוארי בקרן ראה סעיף 4ב' לעיל.

(ב) <u>השפעת שינויים בהוראות המס, לרבות עקב הסכמים עם נציגות מס הכנסה, על תוצאות הפעולות.</u>

ב-1/1/2000 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים (פרטים בפרק 2 סעיף ג' השפעת חוקים תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה).

(ג) <u>השפעה של עונתיות על תוצאות פעולותיה של קרן הפנסיה אם היא משמעותית.</u>

דמי הגמולים ששולמו במהלך שנת 2015 ובמהלך שנת 2016, מתפלגים באופן שווה בכל החודשים פרט לחודשים בהם ההפרשות גבוהות יותר עקב תוספות שכר שבגינם מועברות הפרשות לפנסיה כגון: הבראה, דירוג וכו'.

(ד) <u>שינויים בהיקף דמי הגמולים, תוך התייחסות לדמי גמולים שוטפים וחד-פעמיים</u>

הקרן אינה מקבלת דמי גמולים חד פעמיים ואין שינוי מהותי בהיקף דמי הגמולים.

(ה) <u>פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים תוך הבחנה בין סוגי הקופות</u>

בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.

בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

(ו) <u>תשואת הקרן (באחוזים)</u>

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	%				
<u>נומינלית, ברוטו</u>	6.10	2.65	1.51	0.71	11.96 *)
<u>ריאלית, ברוטו</u>	6.10	2.89	1.11	0.42	13.01 *)

*) כתוצאה מיישום הוראת הביצוע של מרווח הוגן בע"מ אשר קובעת את אופן שערוך של אגרות חוב מיועדות, הכירה הקרן ברווח חד פעמי משערוך אגרות חוב מיועדות בסך של כ- 84 מיליוני ש"ח. כמו כן, בשל הרווח החד פעמי כאמור, תשואת הקרן עלתה בכ-8.06% בקבוצת עמיתים ותיקים ובכ- 8.82% בקבוצת עמיתי תקופת הביניים. למידע נוסף ראה באור 28' בדוח הכספי השנתי של הקרן הותיקה.

6. תחזית זרמי כספים:

תחזית זרמי הכספים של קרן הפנסיה מתשלום וגביית דמי גמולים, הכנסות מפעילות השקעה והוצאות ניהול, התייחסות לתשלומים או תקבולים חריגים מפעולות לא שוטפות כדלקמן:

(א) פדיון מואץ של זכויות עמיתים

החזרת כספים למבוטחים לתקופה הסתכמו בסך של 6,056 אלפי ש"ח לעומת סך של 5,386 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

(ב) נכסים שלגביהם קיים קושי במימוש

אין בידי הקרן נכסים שקיימים קשיים במימושם.

(ג) חובות של מעסיקים ועצמאיים, מבטחי משנה, מבוטחים, יתרות סוכנים וחייבים עסקיים אחרים, שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.

היקף החובות של מעסיקים, עצמאים וחייבים אחרים אינו מהותי ביחס להיקף הגביה או ליתרת הנכסים. פיגור בגביית החובות, אם וכאשר יהיה, לא ישפיע מהותית על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.

(ד) גביית חובות ע"י העברת נכסים ולא במזומן

גבית חובות על ידי קרן הפנסיה מתבצעת במזומן.

7. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בחברת **הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ** (להלן: "החברה") מיושמות הוראות חוזרי אחריות ההנהלה, בדבר בקרות ונוהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי, ומבוצעים ההליכים הנדרשים בקשר לכך, כמפורט להלן וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל. במסגרת זאת, אימצו הגופים המוסדיים בחברה את מודל הבקרה הפנימי של COMMITTEE -COSO OF SPONSORING ORGANUZATION OF THE TREADWAY COMMISSION המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלות הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר, 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. בנוסף, הגוף המוסדי נמצא בתהליך של שיפור וייעול תהליכים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

לדוחות הכספיים של הגוף המוסדי מצורפים הדוחות וההצהרות הנדרשים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה ושלבי הביניים שנקבעו בהם ליישום החוזרים.

22 בנובמבר, 2016		
תאריך אישור הדוח	אייל לפידות יו"ר הדירקטוריון	בני שיזף מנכ"ל